

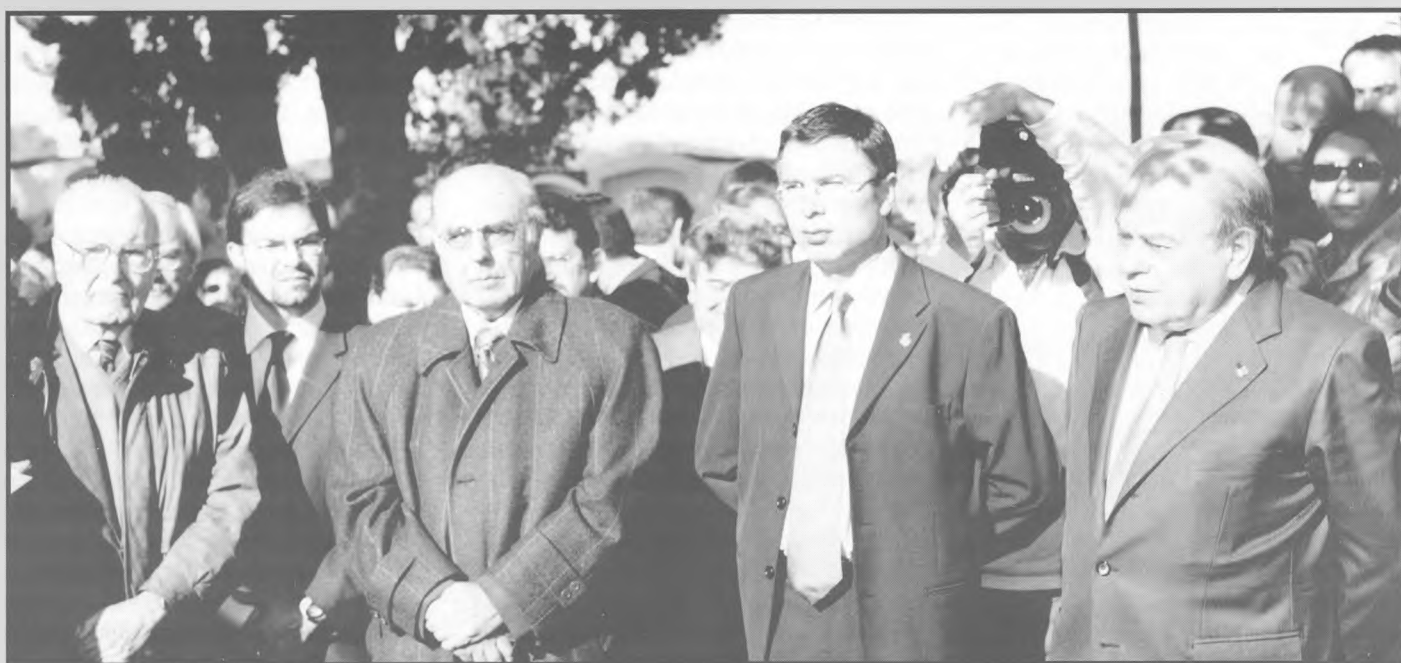
ES PEDRIS LLARG

Núm. 59
Març
2002

Revista Municipal d'Informació i Cultura

BEGUR/ESCLANYÀ

D'esquerra a dreta, Heribert Barrera, Frederic Sunyer, Carles Arnau i Jordi Pujol.

La filla de Josep Pallach, davant la tomba del seu pare en el cementiri d'Esclanyà.

Homenatge a Josep Pallach

Revista Municipal
d'Informació i Cultura

Núm. 59
Març 2002

Edició:

Ajuntament de Begur

Redacció:

Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon: 972 62 43 05
E-mail: llcosta@teleline.es
www.begur.org

Col·laboració:

Diputació de Girona

Serveis gràfics:

Imatge i Lletre, s.l.

Impressió:

Impremta Palé, SAL
Clavé, 35 - Palafrugell

Dipòsit legal:

Gi - 802 - 1987

Els conceptes i les opinions sostinguts en els articles signats que apareixen en **ES PEDRÍS LLARG** no representen necessàriament l'opinió d'aquesta revista.

Recordem que les pàgines d'**ES PEDRÍS LLARG** són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre llur opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció, fent-hi constar les seves dades personals i el seu telèfon, sense que això suposi cap compromís de publicació dels articles que no s'hagin sol·licitat expressament.

Alcaldia

RECORDANT JOSEP PALLACH

El proppassat dia 12 de gener els municipis de Palafrugell i de Begur van retre un homenatge al polític i pedagog Josep Pallach. Davant un nombrós públic, van assistir a l'acte la família de l'homenatjat i diverses personalitats del món polític que havien exercit un destacat paper en la transició democràtica.

Com ja comentem en un altre espai d'Es Pedrís que teniu a les mans, l'homenatge es va desenvolupar en dos escenaris: primerament al cementiri d'Esclanyà, on es va fer una ofrena floral a la tomba de Pallach; seguidament la comitiva es va desplaçar fins al Teatre Municipal de Palafrugell, on es pronunciaren uns parlaments que glosaren la figura d'aquest malaguanyat i prestigiós polític, desaparegut ara fa vint-i-cinc anys.

Sens dubte, l'homenatge fou merescut, atès que recordar Pallach és un saludable exercici d'activació de la memòria col·lectiva. La seva trajectòria política fou coherent i la seva actitud en els incerts anys setanta, exemplar. Amb unes idees molt clares, nacionalista i socialdemòcrata convençut, defensava que Catalunya només avançaria en la mesura que fos capaç de recuperar les seves institucions, o sigui la capacitat

de decisió perduda arran de la llarga dictadura.

Estic convençut que Josep Pallach estaria força d'acord amb l'evolució de la política catalana dels darrers vint-i-cinc anys, però també tinc molt clar que aquesta evolució ha estat possible gràcies a persones com ell, que varen treballar amb entusiasme en un moment difícil i complicat, per aconseguir que Catalunya recuperés les seves llibertats i poder entrar, així, en una etapa de normalitat democràtica.

Sempre he dit que és bo recordar les persones que han lluitat per una societat més justa. El figuerenc Pallach va ser un dels polítics catalans amb més projecció en un moment clau de la història en què l'únic element favorable era la gran il·lusió que hi havia entre la societat per recuperar els drets perduts al llarg d'una penosa i cruenta dictadura. Els que estem en el món de la política hem de seguir treballant en el mateix sentit i hem d'aprofitar l'excel·lent mestratge deixat per Pallach. Des de Begur ens sentim molt orgullosos que Pallach decidís establir-se a Esclanyà.

CARLES ARNAU I FERRER
L'alcalde

L'alcalde de Begur i el president de la Generalitat de Catalunya, amb la família de Josep Pallach.

Extracte d'acords

Ple 27/11/01

- S'acorda per unanimitat l'aprovació provisional del Pla Parcial 5.19 - Riera d'Esclanyà (sector industrial) i es trameta a la Comissió d'Urbanisme de Girona per a la seva aprovació definitiva.
- S'aprova per unanimitat el Pla Especial Pins-Mar Sa Tuna.

Comissió de Govern 02/01/02

- Vista la instància presentada per la Sra. Esther Anglarill Rodríguez, concessionària del Bar Centre Polivalent d'Esclanyà, s'acorda acceptar la renúncia a l'explotació de l'esmentat local municipal.

Es procedeix alhora a convocar el concurs públic pertinent per procedir a una nova concessió.

Comissió de Govern 29/01/02

- Atesa la necessitat de portar a terme unes obres de remodelació de les voreres del c/ de la Creu, es contracta l'empresa Coins-Begur per a l'execució de les esmentades obres, amb un pressupost de 13.522 euros.

Ple 29/01/02

- S'aprova per majoria el Projecte de reforma del camp de futbol (implantació de gespa artificial) amb un pressupost de 380.368 euros, i s'accepta una subvenció del Consell Català de l'Esport (Generalitat de Catalunya) de 73.924 euros.
- S'aprova per unanimitat sol·licitar al Departament d'Ensenyament la desinfectació dels dos habitatges per a mestres adscrits al Col·legi Dr. Arruga i a la Delegació del Govern l'autorització per la seva venda directa.

Comissió de Govern 05/02/02

- S'acorda adjudicar el concurs per a la cessió de l'ús del Bar Centre Polivalent d'Esclanyà al Sr. Juan Dios Porcel Cerdón.

Ple 19/02/02

- En data de 7 de febrer de 2002 la companyia Cespa, concessionària fins al 2003 del servei de recollida d'escombraries i neteja de platges, comunica a l'Ajuntament la petició de resolució per mutu acord del contracte.

Per aquest motiu s'acorda per majoria declarar extingit el contracte subscrit amb Cespa, Ingeniería Urbana, SA i declarar urgent la tramitació de l'expedient que permeti una nova contractació.

- Convocada subhasta pública per a l'execució de les obres de construcció de voreres a l'entrada d'Esclanyà, s'adjudica per unanimitat a l'empresa Giralt Sagrera, SA aquestes obres, pel preu de 136.232 euros.
- El projecte de remodelació de la plaça Forgas, actualment en execució, con-

templa la col·locació de dues escultures en els espais del giratori i el mirador del castell.

Rebudes dues propostes d'escultors de renom, s'acorda per majoria:

- Contractar el Sr. Alberto Udaeta per a la realització de l'escultura *Agulla de terme*, de 6 m d'alçada.

L'escultura està inspirada en les agulles per reparar les xarxes dels pescadors i pretén ser un homenatge a l'esforç i al treball dels begurencs, en especial de la gent del mar, i alhora ser un referent de benvinguda als visitants (Pressupost: 30.050 euros).

- Contractar el Sr. Francesc Palop per a la realització de l'escultura *Homenatge a Carmen Amaya*, de 2,30 m d'alçada.

La peça evoca Carmen Amaya ballant amb els braços enlairats i vestida d'home, vestimenta que va lluir per darrera vegada a Begur l'agost de 1963 amb motiu de la inauguració de la il·luminació del castell, tres mesos abans de la seva mort (Pressupost: 35.845 euros).

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**. Governació / Hisenda / Comerç
De dilluns a divendres, matins de 9 a 2.

1r tinent d'alcalde: **Joan Català**. Urbanisme / Obres i Serveis
Matins: De dilluns a dijous, de 10 a 1
Dissabtes, de 11 a 1
Tardes: Dimarts, de 6 a 8
Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**. Esports / Festes / Ràdio / Cinema
Dimarts tarda, de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Neus Artiga**. Sanitat / Gent Gran / Activitats Casino
Dilluns matí, d'11 a 1

Regidoria de Serveis Socials i Consell Municipal d'Esclanyà:
Montserrat Corredor
Dimarts tarda, de 7 a 8
Dijous tarda, de 2/4 de 4 a 5 (Esclanyà)

Regidoria de Turisme, Cultura i Joventut: **Gemma Amiel**
Concertar prèviament hora al tel.: 972 62 45 20 (oficina de turisme)

Regidoria d'Ensenyament: **Rosa Pérez**
Dissabte matí, de 10 a 12
(Visites concertades)

Regidoria de Medi Ambient i Platges: **Joan Garcia**
Dilluns matí, de 12 a 1

Regidoria d'Activitats d'Esclanyà: **Maria D. Torrent**
Dijous tarda, de 5 a 7 (Esclanyà)

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

Seguretat

POLICIA LOCAL 972 62 42 00
972 62 34 78

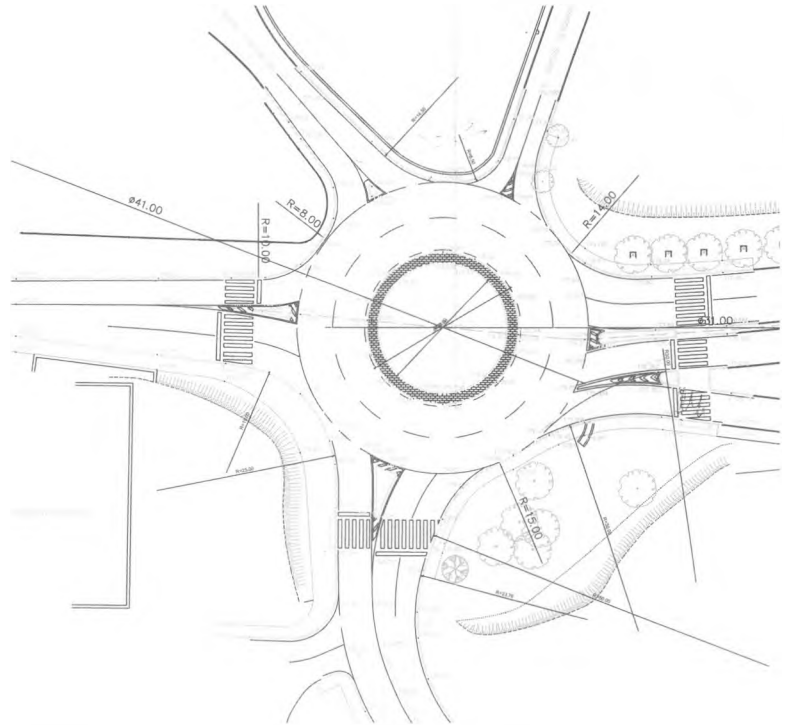
MOSSOS D'ESQUADRA 088

INFORMACIÓ GENERAL 112
(Àmbit tot Catalunya)

Millores al municipi

Rotonda a l'entrada de Begur

A principi de març s'iniciaran les tasques de construcció d'una rotonda a l'entrada de Begur per Regencós, davant del cementiri. Es tracta d'una obra llargament esperada, que serà finançada conjuntament per l'Ajuntament, la Diputació i la Generalitat, amb un pressupost de 230.000 euros. Adjuntem una imatge del plànol de la rotonda.

Enjardinament a l'accés del Col·legi Doctor Arruga.

Obres a la plaça Forgas

Des de fa mesos la plaça Forgas està sotmesa a uns intensos treballs de remodelació que continuen a un ritme d'execució sostingut, i malgrat alguns lleugers endarreriments esperem que aquest estiu puguem gaudir plenament de la nova plaça. Demanem disculpes, sobretot als veïns, per les molèsties que els puguin ocasionar les obres.

Deixalleria mòbil

Programa d'actuació:

- Mes de març, els dies 2 i 16.
 - Mes d'abril, els dies 6 i 20.
 - Mes de maig, els dies 4 i 18.
- Horari: de 10 a 13 hores.

Relació de tota mena de deixalles que es poden portar a la deixalleria.

•Residus domèstics especials

Pneumàtics
Làmpades fluorescents
Bateries
Dissolvents
Pintures i vernissos
Piles
Frigorífics
Olis minerals usats
Olis vegetals
Radiografies
Aerosols
Pesticides

•Residus domèstics reciclables

Paper i cartró
Vidre
Envasos
Ferralla
Fusta
Tèxtil
Ferralla electrònica
Vidre pla
Pa sec
Cables elèctrics
Ampolles de cava
Runes i altres residus de la construcció
Restes de poda
Voluminosos

Ciutadans, col·laboreu portant les vostres deixalles (aparells, estris, eines, moblatge, etc.) a la deixalleria mòbil. Gràcies.

Un altre any arriba la tradicional "plantada de pins" a la pedrera Susanna. A tots els pares, nens i persones que desitgeu col·laborar-hi, us esperem el dia 17 de març a 2/4 d'11 del matí. A l'acabament de la plantada es convidarà al tradicional esmorzar.

Us donem les gràcies a l'avançada per la vostra col·laboració.

La Regidoria de Medi Ambient

Activitats

Carnaval - 2002

El passat diumenge 10 de febrer es va celebrar un any més el Carnaval a Begur.

Es va fer el tradicional concurs de disfresses per categories i modalitats d'individual, parelles i comparses, i es va sortejar un viatge, tot amenitzat pel Grup Metropol, que van aconseguir en conjunt una festa molt exitosa.

Moltes gràcies i fins a l'any que ve!

Grup de Festes

Aeròbic - 2002

El passat diumenge 3 de febrer es va celebrar al Pavelló Poliesportiu el V Campionat d'Aeròbic per a Grups a Girona.

Aquest any altre cop s'ha fet al matí i a la tarda, la qual cosa ha comportat que tot fos més organitzat i més controlat i per tant de més bon treballar, tant per als organitzadors com per als participants; ha estat, doncs, una decisió molt encertada i totalment positiva.

Fins a l'any vinent!

Grup de Festes

El Pare Noël a Esclanya

Fent el Fanalet de Reis a Esclanyà

Curs de Fanalets de Reis a Begur

La begurenca Vanessa Espiñeira, Miss Girona

El dies 17 i 18 de març se celebra a Algesires la gala de Miss Espanya, que compta amb la participació de la begurenca Espiñeira com a representant de Miss Girona.

Vanessa Espiñeira té vint anys, fa 1,74 i les seves mides són 90-60-90. Actualment estudia batxillerat artístic i més endavant li agradaria cursar disseny gràfic. Tot i que es mostra confiada, és conscient que la competència serà molt forta durant el certamen. Sigui quin sigui el resultat de la gala de Miss Espanya, la Vanessa té clar que vol aprofitar el bon moment que viu i anar-se'n a Madrid per iniciar la seva carrera de model.

En un acte que tingué lloc a l'Ajuntament de Begur, Miss Girona va pre-

sentar el vestit regional que lluirà el dia de la gala. Es tracta d'un model de pubilla empordanesa de 1880, confeccionat per la dissenyadora Estrella Ametlla.

L'alcalde de Begur, Carles Arnau, va rebre Vanessa Espiñeira per atorgar-li un ram de flors i desitjar-li sort. L'alcalde va destacar que era la primera vegada que una noia de Begur era escollida Miss Girona.

L'afecció fotogràfica del doctor Arruga

Important donació a l'Arxiu Municipal de plaques de vidre del fons patrimonial del doctor Arruga

El doctor Hermenegild Arruga (1886-1972) és un dels metges oftalmòlegs més destacats del panorama mèdic mundial. Especialista en la tècnica quirúrgica oftalmològica, destaquen els seus treballs relacionats amb la cirurgia de les cataractes, per a la qual introduí un nou instrument, i sobretot amb el despreniment de retina.

La seva obra *Cirurgia ocular* (1948) és una obra bàsica, i ha estat traduïda a diversos idiomes. L'any 1950 li fou concedida la medalla Gonin, màxima distinció oftalmològica mundial. Es vinculà a Begur mercès al seu matrimoni amb Teresa Forgas, membre de la família propietària de la famosa fàbrica de taps de suro.

Com és lògic en un personatge de trajectòria internacional, el doctor Arruga va viatjar arreu del món. Aquesta circumstància possibilità que l'eminent metge desenvolupés la seva afecció pel món de la imatge, la seva passió per la fotografia, i que al llarg de la seva vida creés i conservés infinitat de plaques de vidre, realitzades durant les primeres dècades del segle XX.

Gràcies a la mediació de Sergi Vargas, la família Arruga-Forgas ha fet donació a l'Arxiu Municipal de Begur d'aquest important fons, constituït per gairebé 2.000 plaques de vidre. Malauradament, l'estat de conservació de moltes de les peces és molt deficient. Amb tot, cal dir que es tracta d'una donació remarcable, tant per la quantitat com per la diversitat que comprèn. Les plaques de vidre reproduïxen fotografies de les primeres dècades del segle i de gairebé tot el planeta, des de la vila de Begur fins a països asiàtics, passant per la majoria de països europeus. Especialment interessants, per la seva originalitat, són les que mostren el fons de l'ull i que formen part de la tasca professional del doctor Arruga.

Pel que fa a les abundants plaques de Begur, cal destacar-ne les de retrats familiars, celebracions a la plaça de la Vila i paisatges d'Aiguablava.

Esmentem sumàriament el contingut de les imatges reproduïdes a les plaques de vidre: Begur: 215; Barcelona: 65; Olot: 2; Cadaqués i cap de Creus: 32; Montseny: 1; Montserrat: 12; Sant Feliu de Pallerols: 3; Pont de la Garriga: 1; Torrent de Parenys: 1; Bagà: 1; Sitges: 3; Montcada: 8; ruïnes d'Empúries: 1; Vielha: 16; Pirineus: 97; Mallorca: 21; Sóller: 21; Manacor: 5; Palma: 20; Inca: 3, l'Estret: 2; Artà: 13; Puigmajor: 2; Miramar: 10; Coves: 1; Madrid: 27; Toledo: 9; Segòvia: 1; Bilbao: 6; Sevilla: 16; Granada: 5; Benasque: 1; Murrón: 1; Costa del Sol: 1; El Escorial: 6; Santiago de Compostel·la: 8; Nàpols: 35; Roma: 86; Florència: 28; Venècia: 47; Bolonya: 16; Milà: 14; Bolzano: 1; volcà Stromboli: 1; Lago di Como: 1; Lago Maggiore: 16; Itàlia: 31; Vesubi: 2; Londres: 22;

Brighton: 15, Praga: 8; París: 70; Carcassona: 9; Nimes: 3; Lió: 6; Cirque de Garsonie: 1; Alps: 1; Vallée [vall] de Briançon: 1; Perche: 1; Atenes: 1; Berlín: 14; Nuremberg: 3; illa de Marken: 1; Bruges: 8; Brussel·les: 5; Ostende: 27; Suïssa: 22; Ginebra: 1; Moscou: 1; Grand (Exposició Universal 1913): 12; Jerusalem: 3; el Caire: 3; Kobe: 2; Kamalina: 1; temàtica mèdica: 12; sense identificar: 387. Així mateix, apuntem que hi ha 800 plaques en un estat de conservació tan lamentable que no ha estat possible de fer-ne ni una mínima classificació.

De les 215 plaques identificades com a imatges de Begur i/o familiars, s'ha procedit a una intervenció per condicionar-les. La descripció tècnica de la intervenció, feta pel professional Josep Pérez Pena, és la següent:

"Dos-cents quinze positius estereoscòpics de projecció (transparències) monocroms, suportats en plaques de vidre, mida 10,5 x 4,5 cm., amb emulsió de gelatina i imatge final en plata filamentosa de revelatge químic (DOP).

"Els treballs efectuats han consistit en una neteja completa dels suports, una neteja superficial de les emulsions i la reubicació dels artefactes en materials de protecció íntima adequats a les normes en ús sobre la conservació de fons fotogràfics.

"Després de la intervenció, als suports resten tan sols els deterioraments físics d'origen mecànic i les imperfec-

cions industrials. Així, les plaques han guanyat en transparència, que pot millorar notablement la qualitat d'imatge que puguin oferir si es dupliquen o es reproduïxen. Les emulsions han estat netejades només superficialment, i la

de forma inherent a les seves característiques químiques o bé perquè s'han instal·lat a l'interior de la seva estructura, la qual cosa limita la intervenció en aquest nivell. A la neteja superficial resta brutícia, dipòsits que no es trobin

millora que s'hi observarà no pot arribar a la diferència observable als suports. Això es deu al fet que la majoria dels deterioraments assenyalats anteriorment i que afecten l'emulsió ho fan

adherits i les acumulacions de fongs situades a l'exterior de l'emulsió.

"Les pèrdues totals o parcials no es poden reintegrar perquè la matèria constituent de l'emulsió o la imatge final ha desaparegut, ha minvat o es troba adherida a papers.

"Les plaques retornen a l'Arxiu guardades en sobres de paper del tipus de quatre solapes i en caps de cartó de conservació de tapa abatible. Aquests materials estan fabricats en norma de conservació i han superat el PAT (Photographic Activity Test), la qual cosa certifica que no poden afectar els materials fotogràfics."

Posteriorment a aquesta intervenció, les plaques de vidre han estat digitalitzades i emmagatzemades en format CD. Així mateix, s'han reproduït les imatges en format plòter-paper de 20 x 18 i s'han entrat, convenientment descrites, en la base de dades de l'Arxiu d'Imatges de Begur.

A partir d'ara aquest fons fotogràfic es pot consultar lliurement a l'Arxiu Municipal de Begur.

LLUÍS COSTA
Arxiver municipal

Espai de Joc-Relació entre pares/mares i fills/filles

Taller d'Art - Esclanyà.

enguany s'ha tornat a repetir l'experiència, impulsada pel Consell Comarcal del Baix Empordà i l'Ajuntament de Begur, de l'Espai Joc-Relació que es va iniciar l'any passat a Begur i Esclanyà com a experiència pilot. Entre el 15 de gener i el 26 de febrer s'han dut a terme un total de 5 tallers per fomentar la participació conjunta de pares i fills en diverses activi-

enviar una carta a totes les famílies amb fills amb edat en primera infància empadronats al municipi; a més a més, es van editar 700 tríptics amb informació sobre els tallers, horaris i requisits per participar-hi, es va utilitzar també com a recurs la implicació de diversos professionals de la zona que treballen amb primera infància, ja que aquests també transmetien informació dels ta-

llers a les famílies. Els tallers, que es varen impartir de forma gratuïta, tenien unes dates i horaris prefixats i anaven dirigits a un màxim de 10 famílies per taller. Com que estaven destinats a les famílies, en les sessions era necessària la presència del pare i/o mare. En alguns casos, per incompatibilitats laborals aquests no podien assistir-hi, i vàrem poder comptar amb la grata presència d'avis, àvies i cuidadores dels infants. Això, un cop més, ens fa arribar la valoració per part de les famílies de la importància de l'espai ofert: per tal que els infants gaudissin del taller alguns pares mobilitzaven familiars i amics perquè els substituïssin.

Aquesta experiència, gairebé pionera a les comarques gironines, ha tingut una gran acollida i les famílies participants fan una demanda de continuïtat. És molt important esmentar l'alta participació i implicació de les famílies que hi han assistit.

L'Espai de Joc i Relació consisteix en un espai constructiu i interactiu on es potencia la participació activa, on pares i fills tenen un lloc on jugar, compartir, rebre informació i intercanviar l'experiència de ser pares. Parlem d'un espai pensat i creat per a les famílies, on poden gaudir i conèixer noves maneres de relació, alhora que reben un acompanyament de professionals que guien aquest espai i les orienten si ho necessiten.

Sovint es fan activitats diferenciades per a infants, per a pares i mares, però poques vegades aquestes es fan conjuntament.

Taller de Contes - Esclanyà.

tats. Els tallers han estat de Massatge Infantil, Contes, Música, Pintura i Art, i estaven adreçats a pares i mares amb fills de fins a set anys. Aquests nens i nenes gaudien fent una activitat, acompanyats pels seus pares, en una etapa crucial per al seu desenvolupament. Els professionals que han participat en la realització dels tallers valoren aquest tipus d'activitats com a molt útils i necessàries, ja que els pares, moltes vegades per les obligacions diàries, laborals, domèstiques, el ritme de vida... veuen com queden retallades les estones que desitjarien poder compartir amb els seus fills.

Per tal de fer arribar l'activitat a tots els infants, l'Ajuntament de Begur va

Taller de Pintura - Begur.

El primer dels tallers programats va ser el de Massatge Infantil, adreçat a famílies amb nens i nenes nascuts entre el gener de 2000 i el gener del 2002. En aquest taller, els professionals ens plantejàvem diversos objectius, un dels quals era ensenyar als pares la tècnica del massatge per tal que la poguessin utilitzar en diverses circumstàncies, com per exemple quan l'infant està neguitós, pateix restrenyiment, quan es vol estimular-lo... També ens plantejàvem que a partir del massatge s'afavorissin canals de comunicació entre infants i mares a través del contacte, de la proximitat, del cos..., i també aconseguir que les mares es poguessin sentir

música i que adquirissin consciència dels sons que envolten la seva vida, i tot això acompanyats dels pares.

Un altre va ser el de Pintura, dirigit a famílies amb nens i nenes de 3 i 4 anys. En aquest taller es va elaborar, sessió a sessió, tot un guarniment de carnaval, és a dir, pares i fills van confeccionar màscares, disfresses, cartells... pintant, retallant, enganxant... i representant, a través de la pintura, la música i les danses de carnaval, tot això, amb l'objectiu de celebrar el darrer dia del taller un ball de carnestoltes, en el qual les mares cantaven, amb el guarniment elaborat.

I el darrer taller va ser el d'Art, dirigit

d'animals vius... Moltes mares comentaven al final del taller que se sorprendien d'adonar-se que amb materials tan senzills i quotidians podien fer una activitat conjunta amb els seus fills, sense haver de gastar sumes econòmiques en botigues especialitzades en art. Això ha permès la participació de la mare i el nen per buscar elements i poder realitzar activitats conjuntament i gaudir d'una bona estona.

Els tallers han estat organitzats per l'Ajuntament de Begur, el Consell Comarcal del Baix Empordà, l'Escola i l'AMPA de l'Olivar Vell, l'Escola i l'AMPA Dr. Arruga, Llar d'Infants i AMPA Ses Felugues, el Consorci Assistencial del Baix Empordà, l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic del Baix Empordà i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Els organitzadors dels tallers estan satisfets pel fet que molts pares hagin fet demanda de continuïtat. Per acomiadar-nos de l'experiència els pares varen proposar fer una berenada per aplegar totes les famílies dels diversos tallers i els professionals que han contribuït en la seva organització per tal de posar en comú l'experiència, veure les activitats realitzades en la resta de tallers a través d'una exposició de fotos i material fet, així com conèixer els monitors. Esperem que experiències com aquesta puguin repetir-se i que més famílies en puguin gaudir.

MONTSERRAT PÉREZ i FRANCO
Coordinadora Espai Joc-Relació
Psicòloga Àrea Atenció Família
Consell Comarcal del Baix Empordà

Taller de Massatge - Begur.

relaxades, segures quan agafen les seves criatures, gaudir junts, que les mares parlessin entre elles i fessin lectures a partir d'articles sobre temes que generen dubtes, aclarir temes com falses creences... en definitiva, buscàvem crear un espai on mares-pares i fills-filles poguessin sentir-se còmodes, escoltats, atesos i poguéssim intercanviar informacions i coneixements els uns amb els altres.

Un altre taller va ser el Taller de Contes dirigit a famílies amb nens i nenes d'entre 4 i 7 anys. S'hi han relatat històries i contes utilitzant molt la fantasia i creativitat dels pares i infants, ja que aquests no només han escoltat contes, sinó que també han pintat, cantat, ballat, cuinat... descobrint i compartint conjuntament pares i fills el meravellós món de la fantasia.

Un altre taller va ser el de Música, dirigit a famílies amb nens i nenes d'edat compresa entre 1 i 2 anys. Tenia com a objectiu la participació conjunta de pares i fills en la descoberta de sons i la fabricació d'objectes sonors i instruments. Es tractava que els nens tinguessin una concepció diferent de la

a famílies amb nens i nenes d'1 a 3 anys. Aquest taller va sorprendre molt les famílies per la seva singularitat. S'hi va experimentar art a través d'elements molt a l'abast, de materials que no comporten costos importants: parlem d'art amb fruites, verdures, tinta de sèpia, farines, xocolata, a partir d'observació

Berenada d'acomiadament de tots els tallers de l'Espai de Joc-Relació al Casino Cultural de Begur.

Actes de l'Associació de Gent Gran

El dia 8 de desembre passat, com cada any, l'Associació de Gent Gran de Begur va celebrar la festa per als socis de 85 anys, que en aquesta ocasió eren Maria Català i M. Lluïsa Pi.

Durant l'acte vàrem gaudir d'una cantada d'havaneres a càrrec dels Tapers, grans amics de tota la gent de Begur, i vàrem comptar amb la presència de l'alcalde a l'hora d'entregar les plaques commemoratives.

Finalment la festa es va cloure amb un berenar al qual van assistir socis i amics i parents de les homenatjades.

El 26 de gener es van entregar els premis del IV Concurs de Poesia al Casal de la Gent Gran. Va assistir a l'acte l'alcalde de Begur, Carles Arnau. En aquesta edició el tema proposat era "La Lluna".

Malauradament, enguany només hi havia tres poemes presentats, cosa que ens fa repensar la continuïtat d'aquests premis. Tot i això, vam celebrar la festa i vam procedir a la lectura de les poesies, que com en cada edició són publicades a *Es Pedris Llarg*. Ens agradaria, però, que els socis i els begurencs en general col·laboressin una mica més amb la gent gran de Begur, ja que ens consta que en altres casals de la comarca la col·laboració és envejable.

Donem les gràcies a aquells que sempre hi participen, i a l'alcalde, a Lluís Costa i a Miquel Martín, que van constituir un jurat molt competent.

La Lluna

Preciosa reina de la nit,
quants homes i dones d'ahir,
meravellats, crèduls, temorosos,
van adorar-te, van venerar-te.

Sota la teva màgica claredat
quants amants van bescanviar
moltes i moltes promences,
oblidant-les sovint més aviat.

Amb la precisió del metrònom,
apareixes, vas creixent,
desapareixes i reapareixes
com si fos un miracle.

De vegades, noia capritxosa,
ocultes els raigs del sol,
enfonsant-nos uns minuts
dins una espantosa negra nit.

A pesar que un home visionari,
un il·lustre novel·lista francès,
va conquerir les teves terres,
jo, càndid, et creia inaccessible.

Però, un dia d'estiu, dos humans intrèpids,
sense timidesa, van trepitjar el teu sòl
verge,
aniquilant de cop els insensats somnis
de la meva maca i feliç juvenesa.

Abans de les eleccions, sense cap re-
mordiment,
alguns ens fan veure la Lluna al migdia.
Bellíssima reina de la nit, t'estimo
i encara més quan ets Lluna plena.

RICARD VANEUKEM
1r Premi

Lluna

Lluna:
Dóna'm el plaer
del sacrifici de la mort.
Lleva'm al més enllà,
on les paraules no tenen so,
on les mirades no calen al cor.
Lleva'm!!!
Allà on els moviments són conscients,
on l'amor no té color,
on els sentiments són perennes
i la gent és immortal.
Oh Lluna!!
Tu que em guaites
de nit i de dia
fes de ma ànima
una dolça melodia.
Que mon cor
romanguí en harmonia
I mon esperit
vetllí per la vida.

MONTSE CARRERAS
2n Premi

La Lluna

De sobte d'entremig d'un núvol negre
surt la lluna tan rodona i valenta
desafiant la natura, el vent i la tempesta
ella no deixa mai la cita de cada vespre

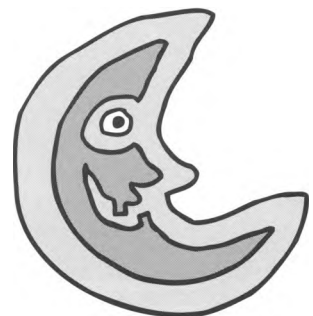
Oh! Lluna que de tu em sento enamora-
da
els poetes del món tots t'han lloada
en versos infinits i plens de joia
sota el teu raig tantes vides han passat

Mes perquè t'amagues sota el núvol
en una nit plena d'estels i formosa
sento que el teu viatge se'n va i torna
i quan tornes il·lumines la nit fosca

Quan marxes de la nit de casa nostra
penso què deu passar a la part clara
quina gent et mira com jo enamorada
i jo mateixa somiant m'ho imagino

Però aviat tornaràs a casa nostra
amb aquella llum blanca al teu rostre
ara ja no penso quina gent et mira
doncs et miro jo que estic tan viva

ROSA MARIA POSADAS
3r Premi

Sis rals

–Ahir vaig comprar una bossa de caramels i sa mestressa de sa botiga em va dir que costava sis rals.

–Ostres! Això sí que no m’ho hauria pensat mai. Una cosa així només pot passar a Begur –digué en Jordi, posant cara de satisfacció.

–Doncs jo li vaig donar un euro i cinquanta cèntims i no va caldre ni una paraula més. Ja veig que has perdut sa memòria, Jordi. No fa pas tant de temps que parlàvem de dos rals, sis rals, deu rals, etc.

–Bueno, Xicu, és que aquí a Begur en feu de molt grosses... Això dels sis rals no ho entenc pas. Però ara t’explicaré l’embolic que vaig tenir jo, també a una botiga d’aquí a Begur. Demano una botella de whisky i la botiguera em diu que val 18,37 euros; jo li dono un bitllet de 20 euros i ella, per tornar-me el canvi, comença a posar monedes damunt del taulell tot dient: “Trenta-set i un, trenta-vuit, i dos, quaranta, i cinquanta, noranta i deu, dinou euros, i un, vint euros”. Et sembla que hi ha dret? Vaig estar a punt d’engegar-la a pastar fang.

–Això no és pas estrany venint de can Fanga... , però no t’enfadis, Jordi, que no n’hi ha pas per tant. A veure –digué en Xicu tot agafant la calculadora de la butxaca–, vint que n’hi vas donar menys divuit amb trenta-set que valia s’ampolla de *visqui* fan un euro amb seixanta-tres cèntims. És això el que et va tornar de canvi sa botiguera?

–Què sé jo! –féu en Jordi–. Vaig agafar les monedes i la botella i me’n vaig anar. M’estimo més no discutir... Què és això de “...i cinquanta, noranta i deu, dinou...”?

–No costa pas llei d’entendre, Jordi. Mira, sa botiguera agafa es preu de sa ampolla i hi va afegint cèntims fins a arribar als dinou euros i, tot seguit, hi posa un euro més per fer els vint que tu li havies donat. I ja està: tens es canvi al damunt des taulell. Llavors tu treus sa calculadora, fas sa resta i comproves si el que ella

t’ha posat de canvi és correcte o no. Però, home, Jordi, et podia haver enganyat...

–No m’ho penso pas, això, Xicu. Ja sabeu que els de can Fanga no ens deixem pas enredar així com així.

–Ara sí que em fas riure, Jordi. Mira que fàcil que és saber el canvi fent servir sa maquineta de sa caixa. I a Barcelona, ¿també agafes el que et tornen sense comprovar si s’han equivocat?

–A Barcelona no hi vaig pas a comprar, jo. Ja hi va la Montserrat.

–La Montserrat? Qui és na Montserrat?

–És la meva parella.

–No m’ho havies pas dit, que tinguessis parella.

–És que tot just ara farà uns quants dies que la tinc.

–Home, enhorabona. No preguntaré pas res més, però ja t’imagines que ho hauré d’explicar a na Reparada. Una notícia d’aquestes no li puc pas deixar de dir... Però com és que no ve amb tu es caps de setmana?

–Ja vindrà més endavant. Ara s’estima més quedar-se a Barcelona...

–Doncs digues-li a sa teva parella que na Reparada diu, i té raó, que això des canvi i de contar amb cèntims no és pas lo més difícil. Diu que no tornarem a rutllar fi amb es diners mentre no tinguem tots es preus de ses coses

dins des cap però en euros. Ara tenim es cap ple de preus, però en pessetes.

–Sí, home, el cap ple de números com si fos un *llistín* de telèfons.

–Doncs sí, Jordi, encara que no t’ho sembli els hi tenim, es preus dins des cap. És així que quan volem comprar una cosa sabem si ens la demanen cara o barata.

–Els de Barcelona tenim el cap més *despejat*.

–No és pas veritat, Jordi. En això som ben iguals. Fa molts i molts anys que tant vosaltres com nosaltres comprem i venem coses en pessetes, i alguna cosa queda cada vegada. I això fa que quan t’ofereixen una cosa per un preu, de seguida saps si la demanen cara o barata. Ara hauré de canviar tot això i posar-ho en euros. Passarà un cert temps.

–Digues a na Reparada que no ho entenc pas, això que em dius.

–Mira, si t’haguessin dit que s’ampolla de *visqui* valia 40,32 euros no haguessis sabut si te la venien cara o barata. Hauries hagut de fer servir sa maquineta, tal com ara faig jo. I hauries vist que te’n volien cobrar 6.709 pessetes, i com que tu ja en devies haver comprat més d’una, et recordaves (més o menys) que t’havia costat 3.056 pessetes (18,37), i hauries dit: “Ei, això és molt car!”.

–Ja n’hi ha, de botelles de whisky d’aquest preu. I de més cares i tot.

–Veus com saps es preu de totes ses coses? Fins i tot es preu de ses coses que no compres mai. Perquè no em diràs que el *visqui* que tu prens és d’aquells tan cars...

–I què saps, tu?

–I tant que ho sé. Mira, saps que et dic?: puja aquí dalt i balla.

Acte d'homenatge a Josep Pallach

El propassat dissabte 12 de gener, el Molt Hble. Sr. Jordi Pujol i Soley, President de la Generalitat, va presidir els actes commemoratius a Esclanyà i Palafrugell en reconeixement i record del polític i pedagog Josep Pallach, amb motiu del 25è aniversari de la seva mort.

Un polític que, com diu el mateix President, de ben segur hagués influït fortament en la vida política catalana del darrer quart de segle amb la seva presència i amb la seva condició de polític i home de gran qualitat.

L'acte d'ofrena floral a la tomba de

Josep Pallach i Carolà al cementiri d'Esclanyà fou multitudinari i molt emotiu. Va comptar amb la presència de la seva família i de moltes personalitats polítiques, entre elles representants en el seu màxim grau de les institucions catalanes: el President de la Generalitat de Catalunya i l'Hble. Sr. Jordi Vilajoana, conseller de Cultura; el M. Hble. Sr. Joan Rigol, president del Parlament, el M. Hble. Sr. Heribert Barrera, expressident del Parlament; l'Il·ltre. Sr. Joaquim Nadal, portaveu del Grup Parlamentari PSC-Ciutadans pel

Un polític nacionalista d'esquerres

Josep Pallach i Carolà ha estat una de les personalitats polítiques més destacades de la Transició a Catalunya. Va néixer el 1920 a Figueres al si d'una família modesta, de tradició republicana. Va iniciar la seva carrera política a les files del Bloc Obrer i Camperol. Durant la dictadura es va exiliar a França i va fundar el Moviment Socialista a Catalunya. L'any 1968 va obtenir el passaport i va retornar a Catalunya. L'any 1974 va fundar el Reagrupament Democràtic i Socialista de Catalunya, que més tard adoptà el nom del Partit Socialista de Catalunya-Reagrupament, del qual fou secretari general. La matinada del 10 a l'11 de gener va morir a la porta de l'Hospital de Bellvitge, a l'Hospitalet de Llobregat, a conseqüència d'un infart.

Canvi, i molts diputats del Parlament de Catalunya, entre ells la nostra estimada diputada Trinitat Neras i Plaça.

Un cop acabada l'ofrena amb el cant d'Els Segadors, el President de la Generalitat va visitar a títol personal Teresa Juvé, vídua de Pallach, en el seu domicili d'Esclanyà. Cal recordar que els dos polítics havien mantingut una trobada a Esclanyà poc temps abans de la desaparició de Josep Pallach.

Com a cloenda de l'homenatge es va fer un acte públic en record seu al Teatre Municipal de Palafrugell.

JOAN CATALÀ I PAGÈS
1r tinent d'alcalde de
l'Ajuntament de Begur
President de CDC-Begur

● El secretario general del Partido Socialista de Catalunya (Ex Reagrupament) ha fallecido esta madrugada de un infarto

● Reacciones de pesar del Presidente de la Generalitat y de los politicos catalanes.

Esta madrugada a las dos horas 45 minutos ha muerto el secretario general del Partido Socialista de Catalunya (Ex Reagrupament) Josep Pallach i Carolà nacido en 1920 en Esclanyà (Girona), junto a Palafrugell.

En la tarde de ayer cuando se encontraba en su domicilio grandenense, el señor Pallach se sintió repentinamente indisputado. El médico del par-

te, señor Vaguer L., diagnosticó una ligera dolencia cardíaca y le acompañó en su hogar hasta Girona, donde recomendaron el ingreso del señor Pallach en la Residencia de la SS de Bellvitge (Hospital).

Durante el viaje hacia Barcelona el señor Pallach se encontró más aliviado e incluso preguntó al médico si podría seguir llevando periódicos y

vehículo. Su ánimo era en los momentos muy optimista, comentando que no había sido nada.

Al llegar a las cercanías de la Residencia de la SS su estado se agravó súbitamente, saliendo a la legaña. En el coche le acompañaban también el farmacéutico Navarro, en otro coche viajaba su esposa.

Pese a lo intempestivo de la noticia se difundió.

Primera pàgina del diari *Catalunya Express* de l'11 de gener de 1977, amb la notícia de la sobtada mort de Pallach.

Fotografies extretes del llibre: *Josep Pallach i el reagrupament*, de Glòria Rubiol, Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.

L'estratègia de la gallina de Miquel Martín

El passat 21 de desembre es va presentar a la Biblioteca Salvador Raurich de Begur *L'estratègia de la gallina*, novel·la de Miquel Martín publicada per l'editorial Columna.

L'obra, que va quedar finalista del premi Ramon Llull, narra la decadència d'una peculiar família vista pels ulls inconformistes i irònics del fill petit. La història combina present, passat i futur per tal de mostrar-nos el viatge existencial del protagonista a través dels seus records i vivències, i proposa un intrigant joc entre realitat i ficció que convida el lector a continuar llegint a fi de treure'n l'entrellat.

La presentació va anar a càrrec de Cristina Badosa, professora i estudiosa de Pla, que va destacar l'estructura i la visió crítica de la novel·la, així com la complexitat i riquesa dels seus personatges. Tal com va afirmar, es tracta d'un llibre que no deixa indiferent a ningú. L'acte va comptar també amb la participació de l'alcalde de Begur, Carles Arnau, l'arxiver municipal, Lluís Costa, i l'actriu Olga Cercós, que va llegir un fragment de l'obra.

Posteriorment *L'estratègia de la gallina* es va presentar a la Llibreria 22 de Girona. El professor i escriptor Xavier Cortadellas va elogiar el llenguatge de

la novel·la i va proposar suggestives claus per a la seva lectura.

Foto: Carreras

Registre civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-10-2001 i el 31-12-2001

Data	Nounat/da	Fill de:	
03-10-2001	Álvaro Coronado i Valencia	José Andrés Coronado Iruela	M. del Carmen Valencia García
10-10-2001	Xavier Caner i Martínez	Xavier Caner Figuerola	Josefa Martínez Robles
16-10-2001	Adrià Varela i Gil	José Manuel Varela Areosa	Montserrat Gil Martínez
18-10-2001	Agustí Albo i Freixas	Josep Albo Fita	Nàtalia Freixas Martínez
19-10-2001	Candela de Lingua de Saint Blanquat d'Esplas i Tarruella	David François M. de Lingua de Saint Blanquat d'Esplas	Raquel Tarruella Esteva
27-10-2001	Júlia Freitas i González	Miguel Ángel Freita Nogueira	Àngela González Aguirre
27-10-2001	Carles Cerezo i Cazalla	Juan Francisco Cerezo Forment	M. de la Cabeza Cazalla Cámara
08-11-2001	Julia Lara i Fontcuberta	Antonio Lara García	Marta Fontcuberta Guarido
18-11-2001	Laura Vall i García	Jaume Vall Clara	Emília García Aranda
30-11-2001	Queralt Ruiz i Vera	Rafael Ruiz García	Elena Vera Rodero
02-12-2001	Anna Maria Profetiza Macay i Vasaylaje	Virgilio Macay López	Cynthia Vasaylaje Dinawanao
10-12-2001	Clara Romero i Ullastres	Francisco Romero Cruces	M. Mercedes Ullastres Cruz
27-12-2001	Indra Rodríguez Caravaca	Adrià Rodríguez Huertas	Jessica Caravaca Costa

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-10-2001 i el 31-12-2001

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Ricardo Pereira López	06-10-2001	Girona
Àngela Grabulosa Solé	16-11-2001	Palamós
Carmen Torres Escobar	16-11-2001	Palamós
Maria Frigola Vilahur	23-11-2001	Girona
Joan Capdevila Munte	27-11-2001	Barcelona
Genara Delgado Cuadrado	07-12-2001	Figueres
Luisa Roca Ortiz	09-12-2001	Barcelona
Juliana Sabina Amador González	09-12-2001	Esclanyà
Maria Gich Miquel	11-12-2001	Palamós
Susana Polo Echevarría	30-12-2001	Palamós

Casaments celebrats en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'01-10-2001 i el 31-12-2001

Nom del nuvi	Nom de la núvia	Data celebració casament
Luc Yves Marcel Marie J. Chovet	Maite Montesinos Torruella	05-10-2001
Javier Cugat Gonell	Sonia Ros Torrent	06-10-2001
Josep-Manel Montes Romero	Noemí Corp Posadas	27-10-2001
Josep Arnau García	Rosa Pérez Gafas	27-10-2001
Rafael Vargas Pérez	Maria Teresa Pujol Monverde	16-11-2001
Miguel Ángel Navarro Gimeno	Maria de los Remedios Segura Ruiz	07-12-2001
Emilio García Arranz	Evelyn Nobbe	15-12-2001

Bonaventura Carreras Duran, mestre excepcional

Una plèiade de deixebles eminents, entre ells un nombre de catedràtics potser no igualat per l'alumnat de cap altre professor, mesura la vàlua de Bonaventura Carreras Duran com a mestre. Però el seu prestigi, guanyat per la seva sagacitat clínica i virtuositat quirúrgica, ja li bastaven per fer-lo mereixedor d'un lloc destacat a la història de l'oftalmologia.

Poc podia pensar aquell empordanès, nascut a Santiago de Cuba, Bonaventura Carreras Peralta, que amb ell s'iniciava una saga d'oculistes potser única, puig que enguany ja ha arribat a la cinquena generació. El seu fill, Carreras Duran, és el catedràtic espanyol que més deixebles oftalmòlegs ha tingut. A més dos néts, Bonaventura i Marcel Carreras Matas, foren profes-

sors a Granada i a València. I Buenaventura Carreras Egaña (quarta generació) és l'actual catedràtic a Granada; dos germans seus, Francisco Javier i Ignacio, són igualment oculistes. També Pilar i Juan Carreras Teixidor (fills de Ramón, metge cardiològ a la Sanitat Militar). La cinquena generació oftàlmica Carreras ja compta amb la doctora Carmen Jordano Carreras (filla de Pilar Carreras Egaña), que actualment exerceix a Frankfurt, i potser aviat també amb Amelia Carreras Álvarez de Cienfuegos (filla de l'actual professor de Granada), ja brillantment llicenciada en medicina, que actualment prepara l'examen del MIR. Sembla que hi ha motius per concebre fortes esperances que segueixi la tradició familiar.

Es Pedris Llarg ja publicà una excel·lent semblança, escrita per Marià Frigola, on es referia la part essencial de la biografia de Carreras Duran. Només pretenem afegir alguns fets poc coneguts de la seva executòria, i a la vegada reproduir un document gràfic excepcional, de ben segur poc conegut pels begurencs que mostra una classe pràctica del aleshores estudiant Bonaventura Carreras, de l'any 1906.

Carreras Duran fou un català genuí i, encara que nascut a Girona, un begurenc de soca-rel. No en va la casa paterna dels Carreras a Begur data de més de sis-cents anys.

Un fet poc conegut és la lamentable pèrdua que per la Universitat de Barcelona va suposar el vergonyós frau de què fou objecte Carreras Duran:

Una escena a la Facultat de Medicina de Barcelona l'any 1906. Una classe pràctica. Bonaventura Carreras Duran, llavors encara estudiant, en bata blanca, ajudant el professor en una demostració quirúrgica. Entre els altres alumnes, Hermenegild Arruga, assegut, en primer rengle, tercer des de l'esquerra (amb corbatí). Dret, primer a l'esquerra a la tercera renglera, Ignasi Barraquer.

Declarada vacant la càtedra d'oftalmologia de Barcelona, per jubilació del seu titular, l'any 1922 es convocà concurs-oposició. Bonaventura Carreras Duran fou qui va fer –i de molt– el millor examen, i, per tant, el que es mereixia la plaça. Però el país vivia sota una de les seves dictadures, encetada el setembre de 1923, la d'aquell que aleshores parafrasejàvem *El Timo de Primera*. I no era qüestió que s'emportés la plaça un català. La diferència entre l'examen de Carreras i el seu més directe rival fou tan abismal, que per pudor fou impossible donar la càtedra a un altre que no fos Carreras. Llavors, amb gran escàndol –i per evitar-ne un de més monstruos– la càtedra fou declarada deserta. No seria la primera estafada... ni l'última.

L'any 1927, en brillants oposicions, Carreras guanyà, amb la unanimitat del tribunal, la càtedra de Cadis, i tretze anys més tard fou traslladat a la de Madrid, on va professar fins a la seva jubilació. Tant a Cadis com a Madrid va fer escola de gran prestigi, que ja l'hauríem volgut per a Barcelona. Però no fou així, i tot per una alcaldada.

Car corrupció, nepotisme, injustícia, padrinatge, influències... no són coses sols d'enguany. En el nostre país flouren en tots els règims. Tant en èpoques d'influència maçònica, com durant la susdita dictadura i en els ominosos temps de la *reserva espiritual de Occidente*.

Però, si ja és prou penós que per designació arbitrària ens encolomin un tanoca, encara és més trist que per una iniquitat ens perdem un gran savi.

A. ARRUGA FORGAS

Bonaventura Carreras i Duran quan tenia cinquanta anys.

A bord del Lohengrin. Begur. Agost, 1912. (Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Begur).

Una imatge de joventut de Bonaventura Carreras. (Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Begur).

La confiança en la moneda de paper

Els recursos en mans del públic

Aquest és un concepte que mai no ha estat tan clar com ara, perquè fa poc hem pogut sospesar-lo.

Fins ara ningú hi pensava, però quan ha estat necessari retirar totes les pessetes i substituir-les pels euros ens hem adonat de la gran quantitat de bitllets i monedes que necessitem per fer rutil·lar l'economia del país. Les màquines de la Fàbrica de la Moneda han treballat de valent fabricant la nova moneda, i les companyies de seguretat, recollint pessetes i repartint euros. Primer s'han hagut de canviar les pessetes en poder de bancs i caixes, i després les que tenia el públic. Una feina imponent. Fins ara, l'Estat no feia altra cosa que recollir els bitllets i les monedes malmesos i substituir-los per altres de nous. Però aquesta vegada els ha hagut de recollir tots i reemplazar-los per la nova moneda europea.

El diner bancari

A l'economia d'un país encara hi ha més diners que les monedes i els bitllets que veiem circulant de mà en mà. Hi ha el diner bancari, que és un diner que no es veu però malament aniríem si no hi fos. Tots els rebuts que tenim domiciliats a les caixes i bancs es paguen sense que nosaltres haguem de moure cap diner. També les lletres de canvi, els xecs i altres documents bancaris fan la feina de pagar compres i cobrar vendes sense moure diners. Si tot això no es pogués fer, encara farien falta més monedes i bitllets. Els bancs i caixes, doncs, fan moneda, ja que mitjançant llurs anotacions comptables els clients cobren i paguen. És l'anomenat diner bancari.

Per altra part, hi ha els crèdits que donen els bancs i les caixes. Aquests diners que lliuren al públic (cobrant uns bons interessos) no són altra cosa que els estalvis dels clients dipositats en comptes i llibretes. Si no existissin els bancs i caixes els estalvis de la gent estarien guardats dins d'un mitjà, en lloc de circular. A més a més els bancs i caixes demanen crèdits al Banc d'Espanya per atendre la demanda quan no en tenen prou amb els saldos

adormits en els comptes dels clients. Per tant, més diners circulant procedents de les reserves del Banc d'Espanya.

La inflació i la deflació

El conjunt de pessetes que hi havia abans, o el conjunt d'euros que hi ha ara, a més de tot el diner bancari que hem dit suara, fa un total que ha de ser proporcional a les necessitats de la població. Dit d'una altra manera: ha de permetre que els fabricants i els comerciants puguin vendre tota la seva producció i els serveis puguin funcionar

prar més del que ho faria normalment, solament per treure's de sobre uns diners que es pensa que perdran valor. Si en lloc de bitllets de paper, la moneda fos d'or, el públic l'acapararia. Però aquest no és el cas, i els preus s'apugen empesos per l'augment de la demanda. Els fabricants incrementen la seva producció i, si cal, amplien llurs instal·lacions. Els treballadors demanen salaris més alts. Aquests salaris més alts fan que els preus encara pugin més, i ja tenim l'espiral de la inflació.

És per aquest motiu (quasi sempre)

Les entitats de crèdit són fonamentals per a la circulació del diner. A la imatge, inauguració de la Caixa de Girona de Begur, l'any 1968.

Foto: Carreras.

sense que manqui moneda. Quan no hi ha aquesta coincidència entre necessitats de moneda i el diner disponible pot ser per dos motius: que hi hagi massa diners o que n'hi hagi escassetat. Cap d'aquestes situacions és bona cosa per a un país. Quan hi ha excés de diners, surt l'espiral de la inflació, i quan en manquen tenim l'efecte contrari: la deflació.

Un cas d'excés de diners es dona quan el Govern en fabrica més dels necessaris per a la reposició de la moneda malmesa. Els motius són variats, però sempre l'abundància de diners fa que el públic es posi nerviós i desconfii del seu valor. La gent es posa a com-

que les autoritats monetàries apugen el tipus d'interès. Aquest tipus d'interès és el que cobra el Banc d'Espanya quan deixa diners als altres bancs i caixes. El resultat és un diner més car, ja l'augment repercuteix en les hipoteques i els crèdits, que han de cobrar uns interessos més alts. La gent s'ho rumia dues vegades i no demana tants crèdits i hipoteques. El resultat és que hi ha menys diners en mans del públic, i això hauria de fer baixar la inflació. No sempre s'aconsegueix, perquè l'economia té molt de psicologia. Sobretot l'economia d'avui dia, amb bitllets no convertibles, que es basa en la confiança del públic que el sistema de bit-

llets no farà fallida (i que no passarà el que ha passat recentment a l'Argentina).

Altrament, quan el Banc d'Espanya abaixa el tipus d'interès és per activar l'economia: que els crèdits surtin més barats, la gent tingui més diners, es vengui més, etc. En definitiva, per combatre la *deflació*, que és el contrari de la *inflació*. Ara, el Banc d'Espanya ja no fa aquesta feina: des de l'1 de gener del 1999 el Banc Central Europeu dirigeix la política econòmica i monetària de l'euro, en coordinació amb els governadors dels bancs centrals nacionals (Sistema Europeu de Bancs Centrals).

El diner internacional

Quan un país té una indústria potent, una població important, moltes universitats, una bona flota mercant, un règim veritablement democràtic, un exèrcit poderós, un gran comerç internacional, etc., etc., la seva moneda agafa prou confiança per arribar a ser acceptada per comprar i vendre també als altres països. L'exemple més clar és el dòlar nord-americà, que el trobem a tot arreu del món i cotitza a les borses de canvis. Una cosa semblant passava (i encara passa) amb la lliura esterlina, ressò del

que fou poderós imperi britànic. I és que tant els Estats Units d'Amèrica com el Regne Unit són països capdavanters des de fa molts anys i la seva moneda gaudeix de la con-

fiança del públic. I no és estrany que sigui així ja que, a més de tot el que hem dit suara, resulta que quasi tots els invents i quasi totes les descobertes científiques vénen d'Amèrica del Nord o d'Europa. D'Europa només hem pogut esmentar el Regne Unit perquè els altres països

han estat aïllats, sense cap imperi important fins ara, la qual cosa feia que llur moneda tingués poc ressò internacional. Però tots sabem que França, Alemanya, Suècia i d'altres en menor grau han tingut una indústria potent i un nivell cultural de primer ordre i han estat països capdavanters en la ciència i la tècnica de des de fa segles.

Ara, però, amb la Unió Europea, la cosa ha canviat. Llàstima que el Regne Unit no hagi entrat a la moneda única. Amb tot, l'euro ja circula per molts països del món (a part dels europeus, es clar). Esperem que en un futur no massa llunyà la lliura esterlina també estigui dins de l'euro, i llavors sí que podrem dir que la nostra moneda és plenament internacional. El Banc Central Europeu i els seus organismes apleguen la crema dels economistes europeus i, naturalment, això també fa que l'euro sigui una moneda de confiança.

Esperem que cap desgràcia estronqui aquestes bones perspectives. Mentrestant, més de 300 milions d'europeus gaudim d'una moneda única.

JOAQUIM VALENTI I FIOLE

Una réplica

En la "Tribuna Lliure" del núm. 58 d'aquesta revista Jordi Vallvé va publicar un article titulat "El mossèn de Begur".

No fa gaires anys hauria aplaudit tot el que diu. I em refereixo menys al que diu del mossèn (dubto que hi hagi gent que hi estigui en desacord) que a la seva opinió sobre fe i religió. En Jordi, com a bon ateu, aprofita l'ocasió (si no la crea) per recordar-nos els papers nefastos que ha exercit (i segueix exercint) l'Església al llarg de la història.

Estic d'acord que l'Església (la institució) ha contribuït, almenys en la modernitat i en el Primer Món, més a fer dubtar que no pas a convèncer del seu missatge. Suposo que en Jordi, com jo,

com tants altres, va caure en l'error d'identificar missatge i missatge, Església i Religió: és el camí que fa perdre la fe.

Quant a l'actitud de Déu mateix, ens trobem amb una argumentació prou coneguda, no només en l'àmbit ateu, sinó també dintre d'un ambient més o menys religiós: hi ha molta gent que no comprèn la passivitat d'un Déu omnipresent, omniscient i totpoderós davant la misèria, el sofriment, les guerres, les injustícies, etc.

Bé, sota el prisma d'allò que "només es viu una vegada", aquesta actitud seria terrible. Però si Déu existeix i si és veritat el que diuen les Santes Escripures (Pentateuch/Evangelis/Alcorà), l'explicació és fàcil: no és aquesta vida la que compta, sinó la que ve després de la

mort. Tot el que hem fet aquí es tornarà envers nosaltres, i es farà la Justícia Final.

Aquesta vida –jo n'estic segura– només és una prova.

Ja sé que en un món tan materialista com el nostre és cada vegada més difícil creure en allò que no es veu. La fe tampoc és una cosa que es pugui ensenyar. Però estic convençuda que hi ha un camí: no deixar de buscar l'última explicació i tenir el cor obert i les mans obertes per als que ho necessiten.

I per acabar: en l'escac i mat que ens toca a tots, hi ha d'haver Algú jugant a l'altre costat, ¿no, Jordi?

GUNDI TERNES

Els meus avis paterns

Els meus avis paterns eren en Maties Carreras Forgas i na Maria Prats Forgas. Els avis materns, malauradament no els vaig conèixer.

Vaig viure una infantesa molt bonica, en constant contacte amb els avis, i en guardo molts records agradables que m'han acompanyat tota la vida. Les hores passades amb ells i les coses que varen ensenyar-me no tenen preu.

deien que quan jo vaig néixer va estar molt content, i tan aviat com va poder em va agafar per tenir-me una mica als braços. Algú de la concurrència va dir "Serà maco, aquest nen". Ell, mig enfadat, digué: "'Serà', 'serà'... És!".

Un dels primers records que tinc de l'avi –gairebé em sembla que ho he somiat, devia tenir tres o quatre anys i amb el temps a casa s'ha explicat molt– fou un fet que em va impactar,

es fa passant la mà per les soques dels ceps, i com que són tendres cauen fàcilment. Doncs fent això el pessigà un escorpí blanc. Aquell home va passar tres dies molt malament. En aquell temps no hi havia els calmants d'ara. Jo em vaig posar molt trist.

L'any 1919 va morir el meu oncle Alfons Pericay, el pare de na Gracieta, quan ella només tenia un any. Per pal·liar una mica la situació de la tia

Matias Carreras.

Maria Prats.

En aquest escrit donaré preferència a les anècdotes que sé del meu avi Maties.

L'avi era un home alt i corpulent, segons m'han explicat la família, i tenia molt temperament, molt caràcter. Em

perquè ell va sofrir molt. L'avi tenia una vinya que cuidava amb molta cura. A la primavera cal fer una feina que se'n diu *esbrollar*: els ceps fan uns quants brolls que no són necessaris, i s'han de treure i deixar-hi només els principals. Això

Ramona varen sol·licitar l'administració de l'estanc de Begur. Com que a les dones no els concedien res de caire oficial ho feren en nom del meu avi. La que portava l'estanc era la tia, però l'avi hi era molt per ajudar-la. Un dia

entrà a comprar en Fredic Cullell i demanà a en Maties uns *puros* que en deien "naps". Es veu que no en tenien, i ell, tot planer, li digué: "Noi, s'han espigat!".

Una vegada a l'hivern, mentre estàvem a la vora del foc, vingué a casa un home que es dedicava a netejar boscos i va fer tractes amb l'avi. Aquell home netejaria el bosc i es quedaria amb tota la llenya, i com a pagament havia de portar a casa cinquanta feixines. Es veu que el llenyataire no era gaire de fiar, i l'avi li digué: "A veure si compleixes". Aquell home, una mica picat, li digué: "Maties, ja hi podeu pujar de peus". I l'avi: "Hi pujaré de peus quan les estibaré a l'hort".

Havia sentit explicar al meu pare que un dia que estaven treballant a sa vinya no tenien gaire conversa, i l'avi li digué: "Et veig tot preocupat: no dius res". El pare li contestà: "És que estic repassant quina casa podria llogar de Begur per anar a viure quan ens casem amb na Constància". "Això, et preocupa? Porta-la cap a casa!". A casa hi havia quatre dones: dues germanes del pare, l'àvia i una tia soltera. El pare contestà: "Com volem que porti una dona més a casa? Serien massa!". "Això és molt fàcil: tu et cuides de sa teva i les altres quatre deixa-les per a mi".

L'avi Maties no era cap renegaire ni mal parlat, però a la vida tots tenim moments en què hem d'explotar d'empenyament. Llavors baixava algun *me-*

cagum, i l'àvia deia: "Amén! Que no es perdi la missa per s'escolà...".

En Xicu Florian m'explica que una vegada, quan ell era petit, eren tota una colla d'homes a Sant Ramon que miraven com sortien de Sa Riera ses barcares per anar a pescar. Devia ser pels anys 1926-27, i ja començava a haver-hi alguna barca a motor. El meu avi Maties, que també hi era, digué "Això és anar a pescar? Era com hi anàvem nosaltres que tenia mèrit: arbre i antena a ses cametes i home per rem!".

Tinc més coses per explicar de l'avi: ho faré un altre dia.

Afectuosament,

J.C. RIERA

Tribuna Lliure

La parca no ha passat de llarg

Mai no passa de llarg. Però aquesta vegada aquesta arbitrària i odiosa penitència s'ha aturat a Begur amb una crueltat tan precisa, que passo a comentar sense més preàmbuls tres casos que tenen molt de punyalada.

El juny passat una càrrega de camió, un camió o una carretera de París, tant li fa, va decidir el final de la personificació de la simpatia i la tendresa sense límits: en Carlitos Suñer, el medicament infal·libre contra el mal humor, l'alegria de la seva panxeta inoblidable, el ball continu i feliç del Lover's, la seva capacitat de lligar més enllà del creïble fins que va trobar la Pepis i es va tornar boig –amb raó– per ella. Un amic de gresca i de silenci, una presència que només els que hem tingut el privilegi d'estimar-lo sentim el mal que significa no tenir-la ara.

En Joan Capdevila va venir després. No va venir, se'n va anar. Sempre ha estat difícil escriure sobre un personatge difícil. I ara, que ja no hi

és, i obligat com estic a resumir, és quasi impossible; perquè sobre en Joan no es pot dir ni que era bo ni que era dolent, ni simpàtic ni antipàtic, ni còmode ni incòmode. En Joan, de lluny, era el conflicte pur. Però, de prop, era una persona entranyable, insubornable, tossut i pur. Un amic llunyà i segur. Un apolític respecte a totes les polítiques, un element temible i denunciador d'estupideses i injustícies, algú sense prejudicis i obstinat com una mula. Mai no va pactar amb res ni amb ningú que no se cenyís a la curiosa arquitectura moral de la seva persona. D'això se'n diu noblesa. En Joan tenia la saviesa del diable, instintiva i genial a vegades, i sabia caricaturitzar tothom, amb crueltat a qui s'ho mereixia i amb afecte a qui també s'ho mereixia. Amb serenor i sense esscarafalls va passar amb la Pilar el tràngol i la desaparició del seu fill gran. En Joan es va enfadar amb tothom i després va fer les paus amb tothom. A mi sempre em va ajudar en el que va poder des de la seva postura

lúcida, desencantada i neta. Ara que no hi és, m'adono del molt que me l'estimava. I el que queda més clar que el sol és que en Joan sempre, en qualsevol moment, va estar a favor del desprotegit, del dèbil, de l'infeliç, a pit descobert davant el que fos i caigués qui caigués. Potser un pit tan obert que va ensenyar el cor que acabà enduent-se'l.

I la Susan Polo. Potser aquí parlem del dolor en estat pur. Del dolor sense suavitzants ni calmants. Tal vegada la petita (per a mi la Susan sempre serà la petita), sigui on sigui, ja sap que millors pares que els que ha tingut no n'hi ha ni n'hi haurà; ja no se'n fabriquen.

Davant tanta obscura tenebra, poc més puc dir. O plantar-li cara a la vida amb els mateixes armes que aquesta mateixa i estúpida vida ens dóna, o continuar esperant. Esperar, tot i que ja no sapiguem exactament què.

JORDI VALLVÉ

Presentat a Begur un llibre sobre el suro

Parlar del suro a la comarca del Baix Empordà, i molt especialment a Begur, és evocar una part important de la història d'aquest territori. S'ha dit que el segle que vam deixar fa quatre dies –el XX– ha estat un dels més decisius i transcendentals de la història de la humanitat. Evidentment, es tracta d'una exageració. Fou precisament en el segle XIX que es van establir les bases econòmiques i socials del que podríem entendre per modernitat. El

Foto: Carreras.

Programa Sala d'Exposicions 2002

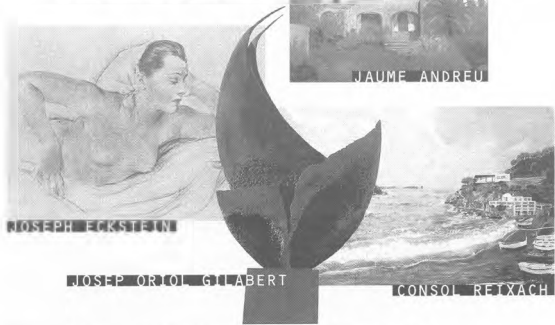

BEGUR

Bonaventura Carreras, 11
Horaris:
De dijous a dissabtes de 5 a 8 de la tarda
Diumenges de 12 a 2 matí

Del 7 al 21 de març
CAVAL FOT 40x40
40 anys d'una revista

Del 28 de març al 18 d'abril
CONCEPCIONA
pintura - escultura

JOSEP ORIO

GILBERT

CONSOL REXACH

Del 30 d'abril al 15 de maig
LA NUSSAGA DE S. CARRERAS
50 ANYS DE FOTOGRAFIA

Del 20 al 31 de maig
LABORS ESCOLA D'ADULTS

MANUALITATS I ARTESANIA LOCAL

Del 7 al 16 de juny

AJUNTAMENT DE BEGUR

desplaçament de la primàcia del sector primari (l'agricultura) vers el sector secundari (la indústria) va representar l'abandonament progressiu dels esquemes de l'antic règim per introduir el sistema de producció capitalista.

El propassat dia 6 de desembre es va presentar a la Sala de Plens de l'Ajuntament de Begur el llibre *Història i històries de la indústria del suro*, escrit per Albert Juanola, de Palafrugell. L'acte de presentació anà a càrrec de l'arxiver de Begur, Lluís Costa, i va comptar amb la presència del mateix autor, així com de l'editor Valentí Rourich i de l'alcalde de Begur, Carles Arnau.

El llibre d'Albert Juanola és un precís recorregut pel món del suro: descriu la seva essència, les característiques de la seva producció, la se-

va transformació en el marc del procés industrial i la seva localització mundial. Parla de la imbricació del suro en l'àmbit de la cultura i l'esbarjo: les lectures públiques de premsa en els obradors tapers, la creació d'entitats corals formades exclusivament per treballadors del suro (on destaca la Cigala Begurenca)... Juanola descriu també els sistemes de transport lligats al suro (vaixells, tren, i pel que fa al transport més local, la carreta).

L'embranchida de la indústria del suro va comportar, també, la creació de societats de socors mutu, amb el propòsit d'establir mecanismes d'ajut entre la població obrera. A Begur, en el darrer quart del segle XX es van constituir La Esperanza (1882) i La Igualdad Bagurense (1891).

En definitiva, Albert Juanola marca un camí on caldrà continuar treballant, ja que com s'ha dit al principi el suro determina bona part de la història de la comarca del Baix Empordà.

